

Roser Salicrú i Lluch

Roser Salicrú i Lluch, nascuda a Mataró el 1967, treballa com a científica titular a la Institució Milà i Fontanals del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) de Barcelona.

Es va llicenciar en història a la Universitat de Barcelona, amb premi extraordinari, el 1990, i s'hi va doctorar, també amb premi extraordinari, el 1996, amb una tesi titulada *Relacions de la Corona d'Aragó amb el regne de Granada al segle XV (1412-1458)*, dirigida per la doctora M. Teresa Ferrer i Mallol. Aprofitant la nombrosa i cronològicament precisa documentació de la Cancelleria Reial conservada a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, Roser Salicrú ja va proposar, en la seva tesi, introduir alguns canvis en la genealogia dels sultans de Granada que havien construït els arabistes hispans i francesos, des de començament del segle XX, a partir bàsicament de les cròniques andalusines i castellanes, poc precises a l'hora de situar en el temps els esdeveniments. La seva proposta, pel fet de provenir d'una historiadora jova que no dominava la llengua àrab, va ser acollida amb sorpresa pels experts en la matèria. La qüestió resta oberta.

1. Formació

Roser Salicrú ha obtingut nombroses beques que li han permès dedicar-se a temps complet, sense càrregues docents sistemàtiques, a la recerca i efectuar estades a centres d'investigació estrangers.

Durant el bienni de 1989-1990, va gaudir d'una beca del CSIC, d'introducció a la recerca per a estudiants de segon cicle de llicenciatura, que li va permetre consultar els fons bibliogràfics del Centro de Estudios Históricos de Madrid i la Fundació Milà i Fontanals.

Va realitzar la seva tesi doctoral amb una beca de formació de personal investigador del Ministeri d'Educació i Ciència (1991-1994), a l'esmentada Institució Milà i Fontanals. Acabada la tesi, va obtenir una beca postdoctoral, que li va permetre fer una llarga estada a la Universitat de Gènova i iniciar recerques en l'important Archivio di Stato d'aquella ciutat italiana.

De retorn a Barcelona, el 1997, va obtenir un contracte d'investigadora del CSIC, a la Institució Milà i Fontanals, centre de recerca en què han desenvolupat tota la seva tasca investigadora.

Actualment dirigeix el Departament de Ciències Històriques de l'esmentada institució.

2. Línies de recerca

La seva extensa tasca investigadora, que ha tingut com a marc espacial la Mediterrània occidental i arc cronològic els segles XIV i XV, s'ha orientat en quatre línies temàtiques: els contactes entre la cristiandat i l'islam, l'esclavitud i el captiveri, la construcció naval i la navegació, i els viatges i els viatgers.

3. Participació en projectes de recerca

Va substituir, el 2010, la doctora M. Teresa Ferrer i Mallol com a coordinadora del grup de recerca consolidat per la Generalitat de Catalunya anomenat «La Corona d'Aragó, l'Islam i el món mediterrani».

Ha col·laborat en nombrosos projectes de recerca internacionals, entre els més recents destaquen STARCO («Status, race et couleurs dans l'Atlantique de l'Antiquité à nos jours»), finançat pel Centre de Recherches en Histoire Internationale Atlantique, de la Universitat de Nantes, i «La diplomatie des villes dans les mondes latin musulman et byzantin (XIIe-XVIIe siècle)», finançat conjuntament per centres de recerca de Montpeller, Lió i Trieste, i per l'École Française de Rome.

Ha dirigit el projecte «The Diplomatic Exchanges between Islamic Mediterranean Powers and Christian European Cities in the Middle Ages: New Methods for the Analysis of Documents», finançat pel CSIC, amb un equip integrat per experts espanyols, belgues i francesos.

Actualment coordina, amb el professor Eduardo Aznar de la Universitat de la Laguna, el projecte R+D «Tripulaciones, armamentos, construcción naval y navegación en el Mediterráneo Medieval», en què participen investigadors espanyols, francesos i italians.

4. Publicacions

La seva llarga i intensa activitat recercadora ha generat un ampli conjunt de monografies, publicades tant a Espanya com a Itàlia i França.

Ha publicat cinc llibres (*El tràfic de mercaderies a Barcelona segons la lleuda de Mediona; El sultanat de Granada i la Corona d'Aragó, 1410-1458; Esclaus i propietaris d'esclaus a la Catalunya del segle XV. L'assegurança contra fugues d'esclaus; Documents*

per a la història de Granada del regnat d'Alfons el Magnànim, i *El sultanato nazarí de Granada, Génova y la Corona de Aragón en el siglo XV*).

Ha coordinat l'edició d'altres sis llibres, entre els quals destaquen *Cataluña y Navarra en la Baja Edad Media*; *La Corona Catalanoaragonesa, l'Islam i el món mediterrani. Estudis d'història medieval en homenatge de la doctora Maria Teresa Ferrer i Mallol*, i *A l'entorn de la Barcelona medieval. Estudis dedicats a la doctora Josefina Mutgé i Vives*.

Ha publicat una cinquantena d'articles i de capítols de llibres, entre els quals mereixen un esment especial «Fou Yusuf V ibn Ahmad, rei de Granada, l'infant Coix de les cròniques castellanques?»; «Slaves in the Professional and Family Life of Craftsmen in the Late Middle Ages»; «Translators, Interpreters and Cultural Mediators in Late Medieval Eastern Iberia and Western Islamic Diplomatic relationships», i «Usi e costumi iberici agli occhi dei viaggiatori europei del Quattrocento».

5. Formació de personal investigador i direcció de tesis doctorals

La doctora Roser Salicrú ha acumulat una àmplia experiència en la formació de personal investigador, tant predoctoral com postdoctoral. Ha dirigit quatre tesis doctorals, que han obtingut la qualificació màxima, i la d'Ivan Armenteros, el premi extraordinari de la Universitat de Barcelona, el 2012. Actualment en dirigeix unes altres set.

6. Direcció i participació en comitès editorials de revistes especialitzades

Del 2010 ençà dirigeix la revista *Anuario de Estudios Medievales*, que la seva antecessora, la doctora M. Teresa Ferrer, havia aconseguit col·locar en el primer nivell en tots els rànquings. La forta dedicació a aquesta tasca de la doctora Salicrú ha aconseguit no sols conservar el caràcter de publicació de referència per al medievalisme català i ibèric, sinó també incrementar la seva difusió amb l'aplicació d'eines de gestió digitals.

La doctora Salicrú pertany alhora a nombrosos comitès editorials de revistes especialitzades en medievalisme, com *Acta Historica et Archaeologica Mediaevalia*; *SVMMA*; *Aragón en la Edad Media*; *Rivista Italiana di Studi Catalani*; *Espacio, Tiempo y Forma*; *Anales de la Universidad de Alicante*, i *Miscelánea Medieval Murciana*.

Text llegit pel senyor Antoni Riera i Melis en el Ple del dia 11 de maig de 2017